

Laidiens: **16.08.2018., Nr. 162**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2018/162.20**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 516

Rīgā 2018. gada 14. augustā (prot. Nr. 38 31. §)

Dabas lieguma "Vidzemes akmeņainā jūrmala" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām"
13. panta otro daļu, 14. panta otro daļu un 17. panta otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. dabas lieguma "Vidzemes akmeņainā jūrmala" (turpmāk – liegums) individuālo aizsardzības un izmantošanas kārtību;

1.2. lieguma funkcionālo zonējumu;

1.3. lieguma apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu un tās lietošanas un izveidošanas kārtību;

1.4. liegumā esošos dabas pieminekļus – aizsargājamus kokus, kā arī aizsargājamo koku un aizsargājamo ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko dabas pieminekļu – dižakmeņu – aizsardzības un izmantošanas kārtību.

2. Lieguma platība ir 1517 hektāri. Lieguma funkcionālo zonu shēma noteikta šo noteikumu 1. pielikumā.

3. Lieguma robežas dabā apzīmē ar speciālu informatīvo zīmi. Speciālās informatīvās zīmes paraugs un lietošanas kārtība noteikta šo noteikumu 2. pielikumā.

4. Liegumā ir noteiktas šādas funkcionālās zonas:

4.1. regulējamā režīma zona;

4.2. dabas lieguma zona;

4.3. ainavu aizsardzības zona;

4.4. neitrālā zona.

II. Vispārīgie aprobežojumi visā lieguma teritorijā

5. Zemes īpašniekiem, tiesiskajiem valdītājiem vai lietotājiem aizliegts savā īpašumā vai lietojumā ierobežot gājēju pārvietošanos pa takām, kas norādītas šo noteikumu 1. pielikumā un paredzētas lieguma apskatei.

6. Dabas aizsardzības pārvalde var noteikt ierobežotas pieejamības informācijas statusu informācijai par liegumā esošo īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atrašanās vietu, ja tās atklāšana var kaitēt vides aizsardzībai. Šādu informāciju drīkst izplatīt tikai ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju.

7. Dabas aizsardzības pārvalde, izsniedzot rakstisku atļauju šajos noteikumos minētajām darbībām, izmanto lieguma dabas aizsardzības plānā ietvertu informāciju un jaunāko pieejamo informāciju par īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem lieguma teritorijā.

8. Dabas aizsardzības pārvaldes atļauja nav nepieciešama darbībām, kurām saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ietekmes uz vidi novērtējumu Valsts vides dienests izsniedz tehniskos noteikumus vai veic sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu. Ja minēto darbību rezultātā tiek mainīta zemes lietošanas kategorija, Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja zemes lietošanas kategorijas maiņai nav nepieciešama. Vērtējot šādas darbības, Valsts vides dienests vienlaikus izvērtē zemes lietošanas kategorijas maiņas iespējamību.

9. Šo noteikumu 19., 22. un 29. punktā minētajā gadījumā Valsts meža dienests apliecinājumu izsniedz pēc Dabas aizsardzības pārvaldes atzinuma saņemšanas. Dabas aizsardzības pārvalde atzinumu sniedz 10 darbdienu laikā pēc Valsts meža dienesta pieprasījuma saņemšanas.

10. Visā lieguma teritorijā aizliegts:

10.1. degradēt dabas un kultūrvēsturiskās ainavas struktūru, ekoloģiski un estētiski vērtīgus ainavas elementus un kultūrvides īpatnības;

10.2. ierīkot jaunus atkritumu poligonus, kā arī piesārņot un piegružot vidi ar atkritumiem un uzglabāt atkritumus tam neparedzētās vietās;

10.3. pļaut pļavas virzienā no lauka malām uz centru;

10.4. dedzināt sauso zāli un niedres;

10.5. no 15. marta līdz 31. jūlijam veikt mežsaimniecisko darbību, izņemot:

10.5.1. meža nekoksnes vērtību ieguvi;

10.5.2. meža ugunsdrošības pasākumus;

10.5.3. meža atjaunošanu ar rokas darbarīkiem un bīstamo koku (koku, kas apdraud cilvēka dzīvību un veselību, tuvumā esošās ēkas vai infrastruktūras objektus) ciršanu un novākšanu;

10.6. atzarot augošus kokus mežaudzēs, izņemot koku atzarošanu skatu punktu ierīkošanai un uzturēšanai, elektrolīniju un citu lineāro komunikāciju uzturēšanai, kā arī satiksmes drošībai uz ceļiem;

10.7. pārvietoties ar mehāniskiem transportlīdzekļiem, tai skaitā automašīnām, traktortehniku, motocikliem, tricikliem, kvadricikliem, mopēdiem un sniega motocikliem, ārpus ceļiem un dabiskām brauktuvēm, kā arī pa pludmali, kāpām un purviem, izņemot pārvietošanos, kas saistīta ar šo teritoriju apsaimniekošanu, uzraudzību vai valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu, glābšanas un meklēšanas darbiem;

10.8. ierīkot nometnes, atpūtas vietas un celt teltis ārpus īpaši norādītām vietām, izņemot pagalmus un neitrālo zonu;

- 10.9. kurināt ugunsiskus ārpus īpaši norādītām vai speciāli ierīkotām vietām, izņemot ugunsiskus pagalmos un ugunsiskus ciršanas atlieku sadedzināšanai atbilstoši meža apsaimniekošanu regulējošiem normatīvajiem aktiem;
- 10.10. rīkot autosacensības, motosacensības, kā arī rallijus, treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus;
- 10.11. bojāt zemsedzi, vācot savvaļas ogas un sēnes;
- 10.12. uzstādīt vēja elektrostacijas;
- 10.13. iegūt derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdens ieguvī personiskajām vajadzībām;
- 10.14. bojāt vai iznīcināt (arī uzarot vai kultivējot) meža pļavas un lauces, izņemot medījamo dzīvnieku piebarošanas lauces, kā arī neitrālo zonu;
- 10.15. sadalīt zemes īpašumus zemes vienībās, kas mazākas par 10 hektāriem (tai skaitā dalot kopīpašumu), kā arī noteikt lietošanas tiesības kopīpašumam, ja jebkura kopīpašnieka lietošanā paliek mazāk par 10 hektāriem (izņemot īpašumus neitrālajā zonā). Šis nosacījums neattiecas uz zemes vienībām ārpus krasta kāpu aizsargjoslas, kas tiek atdalītas šo noteikumu 10.19. apakšpunktā minētā ceļa un publiski pieejamu dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektu būvniecībai, kā arī inženierbūvju atjaunošanai un uzturēšanai;
- 10.16. veikt darbības, kas izraisa augsnes eroziju;
- 10.17. ierīkot ierobežotā platībā turētu savvaļas sugu lauksaimniecības dzīvnieku audzētavas un iežogotas platības to turēšanai nebrīvē, izņemot minēto audzētavu un iežogoto platību ierīkošanu pagalmos un dārzos, kā arī ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju, ja tas nepieciešams īpaši aizsargājamo biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu atjaunošanai un saglabāšanai;
- 10.18. medīt ūdensputnus;
- 10.19. ierīkot ceļus, kā arī mainīt esošo ceļu platumu un ceļa trases novietojumu, izņemot ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju, ja tas ir nepieciešams jūras krasta erozijas procesu dēļ vai saistīts ar ceļa būvniecību saskaņā ar šo noteikumu 1. pielikumu.
11. Visā lieguma teritorijā bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:
- 11.1. veikt darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu;
- 11.2. celt un ierīkot jaunas hidrotehniskas būves un meliorācijas sistēmas;
- 11.3. organizēt brīvā dabā publiskus pasākumus, kuros piedalās vairāk nekā 50 cilvēku;
- 11.4. ierīkot publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus (piemēram, takas, maršrutus, informācijas standus, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, tualetes, atkritumu tvertnes, apmeklētāju centrus un informācijas centrus);
- 11.5. krasta kāpu aizsargjoslā cirst kokus kopšanas cirtē.
12. Lieguma pludmales teritorijā aizliegts bojāt, sadalīt un pārvietot akmeņus, kā arī vākt akmeņus (savāktais akmeņu daudzums nedrīkst pārsniegt vienu sauju).

III. Regulējamā režīma zona

13. Regulējamā režīma zona ir izveidota, lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo sugu un biotopu saglabāšanu un jūras piekrastes ekosistēmu kompleksu dabiskos attīstības procesus.

14. Regulējamā režīma zonā aizliegta saimnieciskā un cita veida darbība, izņemot:

14.1. aizsardzības režīma ievērošanas kontroli;

14.2. meža ugunsdzēsības pasākumu īstenošanu, cilvēku glābšanu un meklēšanu;

14.3. ceļu uzturēšanu;

14.4. savvaļas sēņu, augu un to produktu vākšanu un iegūšanu personiskajām vajadzībām;

14.5. pārvietošanos pa ceļiem un šo noteikumu 1. pielikumā noteiktajiem un dabā īpaši norādītajiem maršrutiem;

14.6. kopšanas cirti baltalkšņu audzēs, saglabājot mežaudzēs augošu koku biezību pirmajā stāvā ne mazāku par 0,4;

14.7. meža monitoringu un meža inventarizācijas veikšanu.

15. Regulējamā režīma zonā aizliegta saimnieciskā un cita veida darbība, izņemot šādas darbības ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju:

15.1. tādu apsaimniekošanas pasākumu īstenošana, kuri nepieciešami īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzībai, saglabāšanai vai atjaunošanai;

15.2. zinātnisko pētījumu veikšana;

15.3. vides monitoringa īstenošana;

15.4. dabas tūrisma organizēšana;

15.5. ceļu un elektrolīniju atjaunošana un pārbūve (izņemot darbus, kas saistīti ar meža, purva vai lauksaimniecībā izmantojamās zemes lietošanas kategorijas maiņu un ceļu paplašināšanu);

15.6. medības (ievērojot šo noteikumu 10.18. apakšpunktu);

15.7. publiski pieejamu dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektu ierīkošana saskaņā ar šo noteikumu 1. pielikumu un tam nepieciešamā zemes lietošanas kategorijas maiņa.

IV. Dabas lieguma zona

16. Dabas lieguma zona ir izveidota, lai saglabātu jūras piekrastei raksturīgos dabiskos biotopus un sugas, kā arī vēsturiski izveidojušos ainavu.

17. Dabas lieguma zonā aizliegts:

17.1. būvēt jaunas būves, izņemot publiski pieejamu dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras ierīkošanu saskaņā ar šo noteikumu 1. pielikumu, ja ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja;

17.2. pārvietoties pa stāvkrastiem ārpus īpaši ierīkotām noejām;

17.3. veikt darbības, kas maina lauksaimniecībā izmantojamās zemes, meža, krūmāja, purva, ūdensobjekta zemes vai pārējās zemes lietošanas kategorijas, izņemot:

17.3.1. dabiski apmežojušās, applūdušās vai pārpurvojušās zemes lietošanas kategorijas maiņu uz dabā konstatēto zemes lietošanas kategoriju;

17.3.2. darbības ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju:

17.3.2.1. šo noteikumu 18.1. apakšpunktā minētās darbības;

17.3.2.2. publiski pieejamas dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras ierīkošana;

17.4. cirst kokus galvenajā cirtē un rekonstruktīvajā cirtē;

17.5. cirst kokus kopšanas cirtē (izņemot slimību inficētos, kaitēkļu invadētos vai citādi bojātos kokus), ja valdaudzes vecums pārsniedz:

17.5.1. priežu un ozolu audzēm – 60 gadu;

17.5.2. egļu, bērzu, melnalkšņu un ošu audzēm – 50 gadu;

17.5.3. apšu audzēm – 30 gadu;

17.6. mežaudzēs cirst nokaltušus kokus, kuru caurmērs 1,3 metru augstumā no sakņu kakla ir lielāks par 25 centimetriem, izņemot bīstamos kokus, kā arī esošajā īpašumā vai valdījumā ne vairāk kā piecus kubikmetrus no hektāra gadā, ja ir saņemts Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisks atzinums.

18. Dabas lieguma zonā bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:

18.1. veikt inženierbūvju, tai skaitā ceļu, atjaunošanu vai pārbūvi, ja tiek mainīts trases platums un novietojums;

18.2. atjaunot un ieaudzēt mežu stādot vai sējot;

18.3. veikt zinātniskos pētījumus;

18.4. ierīkot un paplašināt kuģošanas līdzekļu bāzes.

19. Dabas lieguma zonā bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atzinuma aizliegts:

19.1. cirst slimību inficētos, kaitēkļu invadētos vai citādi bojātos kokus kopšanas cirtē, sanitārajā cirtē un galvenajā cirtē pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma;

19.2. cirst kokus citā cirtē;

19.3. cirst uz jūras stāvkrasta augšējās krants esošus kokus, izņemot kokus:

19.3.1. kuru sakņu sistēma ir atsegta vairāk par 30 %;

19.3.2. kuri aizšķērso ceļus;

19.3.3. kuri apdraud cilvēku dzīvību un veselību;

19.3.4. kuru nociršana nepieciešama ārkārtas situācijas seku likvidēšanai.

V. Ainavu aizsardzības zona

20. Ainavu aizsardzības zona izveidota, lai saglabātu liegumam raksturīgo ainavu un piekrastes bioloģisko daudzveidību, vienlaikus pieļaujot ilgtspējīgu saimniecisko darbību.

21. Ainavu aizsardzības zonā aizliegts:

21.1. veikt jebkādas darbības, kas būtiski pārveido teritorijai raksturīgo ainavu;

21.2. veikt darbības, kas maina meža zemes lietošanas kategoriju, izņemot dabiski applūdušas, pārpurvojušās zemes lietošanas kategorijas maiņu uz dabā konstatēto zemes lietošanas kategoriju;

21.3. veicot kopšanas cirti, izcirst valdošās koku sugas valdaudzes kokus (izņemot kokus tehnoloģiskajos koridoros, augšanā atpalikušos, slimību inficētos, kaitēkļu invadētos vai citādi bojātos kokus saskaņā ar šo noteikumu 22.1.